

OBSAH

PŘEDMLUVA	11
---------------------	----

I. PRVÉ DNY NA TÁBOŘE	13
---------------------------------	----

Založený Tábor v této době byl spíše polním ležením než městem — Výstavba města pokračovala několik let — Hradiště hory Tábor střediskem revolučního hnutí na českém venkově — Boje uhlířů a venkovského lidu u Ledče nad Sázavou, orebitů i plzeňské chudiny spojeny s revolučním bojem táborů — Odchod Břeňka Švihovského a Žižky z Plzně na Tábor — Bitva u Sudoměře, první velké vítězství táborů v poli — Jan Žižka z Trocnova do čela plzeňského oddílu — Žižkova léta mládí a zkušenosti vysvětlují jeho historickou úlohu v počátcích revolučního hnutí — Žižkovi bojovníci slavně uvítáni na Táboře — Volba čtyř hejtmanů postavila tábořské vojsko na pevnou organizační základnu.

II. CHILIASMUS — REVOLUČNÍ IDEOLOGIE TÁBOŘSKÉ CHUDINY.	43
--	----

Prameny o tábořském chiliasmu mohou sloužit jako podklad vědeckého rozboru — Výzvy chiliastů do boje, prorocství o čase pomsty, skonání věků, články o zrušení poddanských povinností i vztahů dokazují protifeudální charakter tábořského chiliasmu — Nešlo však jen o ničení starého řádu, nýbrž i o výstavbu nové společnosti, jak dokazují články o společném majetku, vládě lidu, společenské rovnosti, zřizování kádí (Tábor, Vodňany, Písek), zrušení feudálních právních řádů, nastolení nových vztahů mezi mužem a ženou, volba hejtmanů a úředníků nad káděmi, „starších“ kněží — I náboženské názory chiliastů součástí protifeudální ideologie — Revolučnost myšlenky o návratu ke Křesťovské církvi — Kněží sníženi na úroveň s prostým lidem a zbaveni vši posvátnosti — Mše oproštěna od prázdných formalit a zlidověna — Zrušením svatých, očištění a modlitby za mrtvé zasažen finanční aparát církve — Chiliastický boj proti svátostem vedl až k protináboženským názorům — Svátost oltářní se stala úhelným kamenem ideologického boje, protože souvisela s postavením kněžstva — Pikartství nerozlučnou součástí chiliasmu — Revoluční význam hlavy pikartů Martínka Húsky, řeč. Lokvis — Různost eucharistických názorů na Táboře byla výrazem sociální a politické diferenciacie — Význam pikartů pro rozvoj moderního poznání a myšlení — Kultura a vzdělání na Táboře byly lidové a národní — K umění sloužícímu vládnoucí třídě se stavěli táboři nega-

tivně, místo něho chtěli vytvořit umění nové, lidové (zpěv) — Závěry, hodnocení a prameny chiliasmu — Kritika buržoasní historiografie.

III. JARNÍ OFENSIVA 1420 136

Dobytí Mladé Vožice a tvrze Sedlec svědectvím různorodosti tábořského vojska — Převaha chudiny se projevila nejen v Sedlci, nýbrž i u Rábí — Písecká obec přistoupila na stanovisko tábořské chudiny — Boje o Strakonice, Prachatic a Zlatou Korunu doplňovány rozsáhlým bojem drobných oddílů — Současně probíhaly boje jiných částí tábořského vojska a rozbořeno Milevsko, Louňovice a Nepomuk — Pražské výzvy o pomoc — Postavení Prahy a mezinárodní situace — Politická moc krále Zikmunda — Vyhlášení křížácké výpravy proti husitům — Vnitřní rozpory v Praze — Bohatí konšelé, šlechta a universita nepřáteli Tábora — Tlak se dvou stran (se strany Zikmunda a se strany revolučního lidu) dohnal pražské měšťanstvo k boji — Zrada panstva (Čeněk z Vartemberka) — Odpor proti Táboru nezmizel, byl jen zastřen — Třídní nenávisť k Táboru prosvítá i z t. zv. universitní diskuse o válce — V projevech universitních mistrů (list pražské university neznámému pánovi, Jakoubek ze Střibra, Noverint universi, Jan Přibram, Bellandi materiam concernit infra scriptum a De bello) se obráží vývoj politického postoje pražského měšťanstva a husitské šlechty — Osamělý Petr Chelčický se stal odpůrcem Tábora proto, že nesplynul s masami pracujících — Pomoc Tábora byla pro Prahu a celé revoluční hnutí rozhodující.

IV. TÁBOŘI V PRAZE A VÍTĚZSTVÍ NA VÍTKOVĚ 177

Táboři si cestu do Prahy museli vybojovat (Benešov, Pořtčf nad Sázavou) — V souvislosti s cestou do Prahy vznikl nejstarší husitský vojenský řád, tábořský bojový řád, v němž ztělesněny zkušenosti dosavadních bojů — Slavné přivítání táborů pražským lidem, nevraživý poměr k pražským bohatcům byly stálo osou vývoje v husitské Praze — Historická úloha Prahy naplněné tisíci táborů a ostatních venkovských oddílů, pro vývoj revolučního hnutí i pro rozvoj českého národa — Táboři v čele revolučních bojů a inspirátory všech revolučních akcí — Podmínky dohody mezi Táboři a Pražany směřovaly k odstranění vnitřní reakce a upevnění revolučního svazku — Marné boje o pražský hrad — Pokus o úplné obklíčení Prahy křížáky — Revoluční a vlastenecký zápal všeho lidu, shromážděného k obraně Prahy — Historický význam vítězství na Vítkově (14. července 1420) a důsledky — Čtyři pražské artykuly a poměr táborů k nim — Letáky, manifesty a pokusy o jednání s legátem a se Zikmundem vyvažovány na druhé straně zmenšeným bojovým úsilím táborů — Dvanáct artykulů z 5. srpna 1420 vyjádřilo názor táborů na společný program lidu pražského a tábořského — Marné pokusy Jana Želivského — Konečný rozchod táborů s Pražany.

V. PODZIMNÍ OFENSIVA 237

Rozdělení tábořských vojsk po návratu z Prahy — Žižka z Písku zahájil boj — Dobytí Vodňan prvním úspěchem — Žižkův spojenecký svazek s panem Oldřichem Vavákem z Jindřichova Hradce podkladem dalšího tažení — Dobytí Lom-

nice n. L. a Nové Bystrice uskutečněno s pomocí Vavákovou — Jan Roháč z Dubé hejtmanem na Lomnici — Vítězství nad feudály u Malého Boru (u Horažďovic) zabezpečilo Žižkovi celý jihočeský prostor — Dobyť Zlaté Koruny a Prachatic dovršilo významné úspěchy Žižkových vojsk — Současně utrpěl Oldřich z Rožmberka ztrátu dobytým Příběnic — Smlouva o příměří mezi tábory a Oldřichem z Rožmberka svědectvím vážného rozporu mezi tábořskou měšťanskou oposicí a chudinou — Pomoc táborů Praze pod vedením Mikuláše z Husi — Podíl táborů na vítězství před Vyšehradem — Spory mezi tábory a Pražany zakončeny vítězstvím konservativního měšťanstva, odchodem Mikuláše z Husi a svržením konšelů, oddaných Táboru — Střetnutí ve sporech o polskou kandidaturu dalším svědectvím rozporů mezi chudinou a měšťanskou oposicí — Dobyť Popovic a Říčán oddálo řešení sporů — Pokus Mikuláše z Husi o vyburcování pražské chudiny ztroskotál — Smíření tábořského panstva a Žižky s Pražany přivedilo značnou izolaci Mikulášovu — Hádání ve zmrzlíkovském domě sblížilo Žižku s Pražany — Smrt Mikuláše z Husi počátkem rozhodného postupu měšťanské oposice proti chudině.

VI. PÁD MOCI TÁBOŘSKÉ CHUDINY 291

Rozpory mezi chudinou a měšťanskou oposicí na Táboře se prohlubovaly postupně od jara 1420 — Volba biskupa obrází upevňování měšťanstva — Poddanský úrok v říjnu 1420 nebyl vybrán — Korandova cesta do Prahy svědectvím odporu tábořské chudiny — Všeobecný nástup feudálů a měšťanské oposice proti chudině na počátku roku 1421 (Přelouč, Chotěboř) — Uvěznění Martínka Húska signálem k útoku i pro tábořskou měšťanskou oposicí — Húskův list z vězení svědectvím pravého smýšlení vůdce tábořské chudiny — Žižkovy boje v západních Čechách upevnily spojenectví s Pražany a kališnickou šlechtou — Významné vojenské úspěchy Žižkova vojska v západních Čechách přiměly feudály ke kapitulaci — Na Táboře zatím vyrostla síla měšťanské oposice a stoupení Húskovi odešli do Příběnic — Žižka potlačil vzpouru chudiny ve svém vlastním vojsku a na Klokotech zasadil moci tábořské chudiny smrtelnou ránu — Pomluvy o adamitech měly zdůvodnit zákrok proti chudině — Souvislost boje moravské chudiny (Nedakonice) s jihočeským Tábořem — Martínek Húska pronásledován a upálen v Roudnici (21. srpna 1421) — Pronásledování pikartů v Praze — Vyhlazení posledních zbytků adamitů na Ostrově (říjen 1421) posledním projevem otevřeného boje měšťanské oposice proti tábořské chudině — Hodnocení adamitství a pikartů v buržoasní literatuře — Význam chudiny v dílech klasiků marxismu-leninismu — Historický význam tábořské chudiny — Nedostatky a chyby tábořské chudiny — Hodnocení Žižkova boje s tábořskou chudinou — A. Jirásek a tábořská chudina — Tábořská chudina a dnešek.

<i>Exkurs č. 1: Sedláci uteklí z Tábora v l. 1422—1424.</i>	373
<i>Резюме I и II части книги „Тáбор в гуситском революционном движении“</i>	383
<i>Summary of the First and Second Parts of the Book „Tábor in the Hussite Revolutionary Movement“</i>	395

<i>Seznam obrazových příloh</i>	<i>406</i>
<i>Seznam map.</i>	<i>407</i>
<i>Seznam plánů</i>	<i>407</i>
<i>Seznam nejdůležitějších pramenů a literatury</i>	<i>408</i>
<i>Seznam užitých zkratek</i>	<i>417</i>
<i>Jmenný rejstřík.</i>	<i>419</i>
<i>Místní rejstřík</i>	<i>426</i>